

LINDA SAUKKO-RAUTA

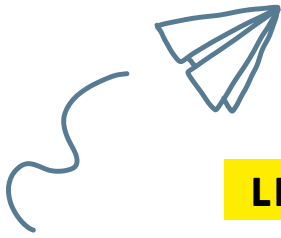
PIIRRÄ

J A

KITEYTÄ

IDEOI, MUISTA JA OPI PIIRTÄMÄLLÄ

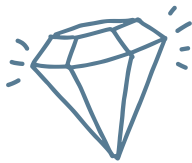
TAMMI

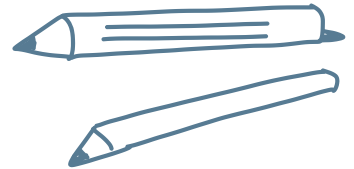
LINDA SAUKKO-RAUTA

PIIRRÄ

JA

KITEYTYÄ

IDEOI, MUISTA JA OPI PIIRTÄMÄLLÄ

TAMMI

HELSINKI

1. painos

Teksti ja kuvat: Linda Saukko-Rauta

Sisuksen graafinen suunnittelu ja taitto: Timo Numminen

© Linda Saukko-Rauta ja Tammi 2026

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-3827-2

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

SISÄLLYS

ESIPUHE ... 7

Unohtunut piirtelyn taito – ja miten löysin sen taas? ... 7

Miten piirtelystäni tuli bisnestä? ... 9

Kaikki joukolla piirtelemään ... 11

1. VISUAALINEN AJATTELU ... 13

Rakkaan lapsen monet nimet ... 13

Välineet ... 16

Harjoituksia ... 19

2. MITÄ ON PIIRTELY ... 23

Kuuntele ... 24

Kuvakieli, symboliikka ja visuaaliset metaforat ... 30

Piirrä ... 35

Yksin ja yhdessä, yksityisesti tai julkisesti ... 38

Harjoituksia ... 40

3. SKETCHNOTES ELI VISUAALISET MUISTIINPANOT ... 43

Typografia ... 44

Sketchnotesien ytimessä ... 46

Listoista synteesiin ... 46

Piirtäjä = Sketchnoter ... 50

Harjoituksia ... 52

4. GRAAFINEN ELI VISUAALINEN FASILITOINTI ... 55

Alkuperä ja tarkoitus ... 55

Mallit ja maisemat ... 58

Harjoituksia ... 65

5. LIVEKUVITUS ... 67

Livekuvittajan taidot ja osaaminen ... 67

Suomalaiset livekuvittajat ... 72

Livekuvittamisen prosessi – miten kuva syntyy? ... 74

Livekuvitusta kolmella eri kielellä ... 81

Harjoituksia ... 84

6. LIVEKUVITUS TAPAHTUMISSA ... 87

Jäätäviä ja ihania livekuvitustilanteita ... 87

Piirtäjän valta ... 92

Vuoropuhelu ... 94

Piirtäjän paikka ja tekniikka ... 96

Livekuvittajan paljastukset ... 100

Harjoituksia ... 106

7. PIIRTELY OPPIMISEN TUKENA ... 109

Hauskuutta opetukseen ... 109

Tiedettä piirtämällä ... 116

Harjoituksia ... 121

8. PIIRTELY JOHTAMISEN TUKENA ... 123

Piirretty strategia ... 123

Karikatyö yritysviestinnässä ... 132

Piirtely myynnin tukena ... 135

Harjoituksia ... 141

9. LOPUKSI ... 143

Sananen tekoälykuvituksista ... 143

Ajattelun kuva ... 147

SANASTO ... 152

LUETTAVAA ... 156

Unohtunut piirtelyn taito – ja miten löysin sen taas?

Oli 1990-luvun alku. Ylistaron kirkonkylän ala-asteella oli käynnissä historian tunti. Opettajalla oli tapana sanella kappaleita ääneen ja meidän oppilaiden piti kirjoittaa muistiinpanot vihkoon – sanasta sanaan. Pedagogisesti modernia otetta tavoitteleva opettajamme päätti sanelunsa sanoihin: ”Vuonna 1945 Mussolini hirtettiin.” Sattumalta juuri siinä kohdassa vihkoni sivu loppui.

Olisi pitänyt kääntää uusi aukeama, ja kirjoittaa sille yksi ainoa sana: ”– hirtettiin.” Harmitti. Täydellisesti täytetty sivu olikin liian täynnä. Rivillä oli kuitenkin juuri sen verran tilaa, että sain tuherrettua hirttopuussa roikkuvan tikku-ukon. Korvasin siis hirtettiin-sanankielillä. Olin taas valmis jatkamaan sanelun tallentamista uudesta aiheesta uudelle sivulle.

Opettaja oli kuitenkin nähnyt, että piirsin vihkooni jotain. Tuhertelin. Töhertelin. Ja se oli hänen oppitunneillaan kiellettyä. Opettaja kaappasi vihkoni ja oli juuri oikeissa läksyttää minua kielletystä piirtelystä, kun hän tajusi, että hirtetty poloinen liittyikin asiaan. Hän sulikin keuhihin: ”Katsokaa”, hän sanoi ja kohotti vihkoni koko luokan nähtäväksi, ”Linda säästää paperia!”

Opettajani olisi tietenkin voinut kehua, kuinka innovatiivisesti rakensin yhteyksiä aiemmin opittuun ja kuinka hienosti aktivoin kognitiivisia taitojani piirtelemällä muistiinpanojani. Siihen hän ei ryhtynyt, mutta jatkossa sain piirrellä tunteilla hieman vapaammin.

Lama-aikana paperin säästäminen oli hyve.

Jossain vaiheessa opintoja piirtely kuitenkin loppui – tai ainakin väheni. Jatkuvasti piti vain kirjoittaa: käännöksiä, referaatteja, kirjoitelmia, kandidoita ja gradu. En harrastanut piirtämistä, enkä varsinkaan piirtänyt mitään julkisesti. Eihän semmoinen kuulunut aikuisen ja virallisen ihmisen toimialaan, mukamas. Ei ollut asiaa, jota olisi tarvinnut piirtää kuviksi.

Mutta sitten valmistuin kieltenopettajaksi. Kun heittäydyin työelämään, hoksasin nopeasti, että vanhoista piirtelytaidoistani oli iso apu opettajantyös-

Olen aina ollut se tyyppi, joka piirtelee. Koulukirjat ja -vihot olivat täynnä kukkasia, pyramideja, ukkeleita ja joskus myös pilakuvia opettajista. Mustasin vihkojen ristikoita ja viivoitin marginaaleja. Jatkoin piirtelyä koko koulu-urani ja jonkin aikaa vielä yliopistossakin. Eräällä massaluennolla vieruskaveri katseli muistiinpanojani ja totesi: ”Taidat olla aika visuaalinen tyyppi.” Niin kai sitten. Olin aina piirrellyt, ja se taito oli osa minua.

sä. Piirtelin virikekuvia, tehtävien kuvituksia, sanastokuvia ja kokonaisia materiaalipaketteja. Pystyin muutamalla viivalla nopeasti ilmentämään sisältöjä ja merkityksiä oppilailteni ja opiskelijoilleni. Piirtelin taas. Piirtämisestä tuli myös harrastus, sillä aloin piirrellä sarjakuvia ruotsinopettajan ankeasta elämästä ensin Facebookin kansioihin ja myöhemmin omaan sarjakuvablogiin.

Vuonna 2010 ruotsinopettajan homma alkoi tuntua niin ankealta, että vaihdoin opettajasta verkkopedagogiikan suunnittelijaksi. Istuin yhtäkkiä paljon enemmän kokouksissa kuin aiemmin – ja minulla oli tylsää. Olin siinä vaiheessa hankkinut itselleni iPadin, jolla aloin kirjoitella kokouksissa muistiinpanoja. Olin tyytyväinen hankintaani: kerrankin semmoinen laite, jolla pystyi kirjoittamaan käsin ja jossa silmä-käsikoordinaatio pysyi kasassa. Piirrosjälkikin oli melko tarkkaa. Niinpä kirjoittelin ja saatoin siinä sivussa piirrelläkin hieman. Vähitellen aloin piirrellä muistiinpanoihin asiaan kuuluvia piirroksia, nuolia, laatikoita ja ympyröitä. Yhdistelin tärkeitä asioita toisiinsa katkoviivoilla ja laitoin väriä tärkeisiin kohtiin niitä korostaakseni. Leikittelin käsialoilla ja liitin muistiinpanoihini jäsennyksiä ja kategorioita.

Samoissa kokouksissa istuneet alkoivat kommentoida, että piirtelemäni kuvat tiivistivät näppärästi kaiken sen, mitä juuri oli puhuttu, ja kysyivät, voisinko lähettää kuvani myös heille. Koska piirtelin sähköisesti, pystyin lähettämään piirrosmuistiinpanoni heille sähköpostilla saman tien. Kätevää.

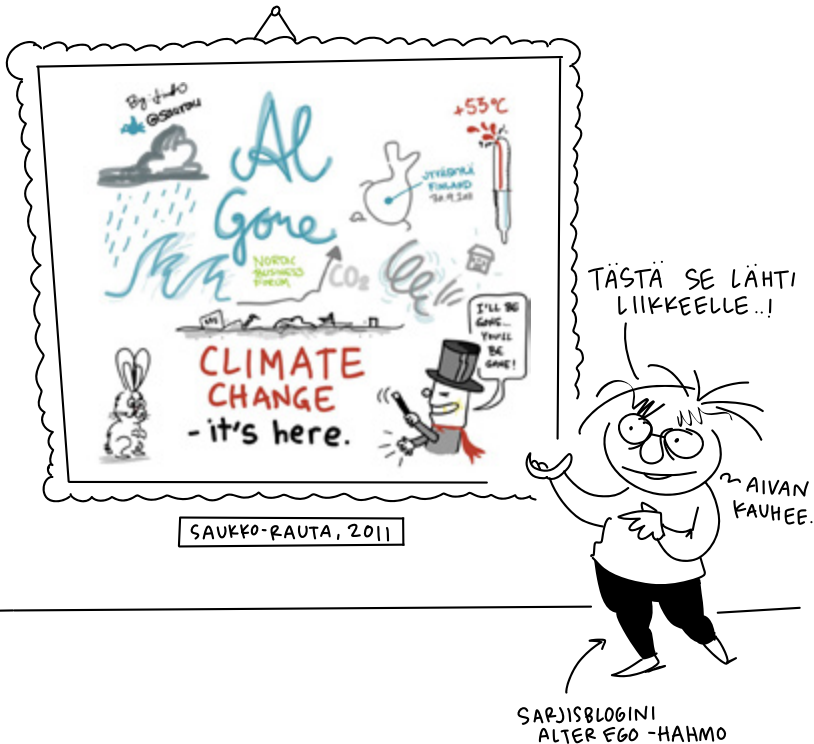
Nettisarffailun myötä selvisi, että työtävälleni oli olemassa nimikin: *graphic recording* tai *sketchnotes*. Kyse oli visuaalisesta ajattelusta ja piirrosmuistiinpanojen tekemisestä, eräänlaista tiivistyspiirtelyä. Löysin myös yhteisöjä, joissa kehitettiin tätä piirtelyä ja kiteyttämistä yhdistävää työtapaa. Joidenkin tekijöiden piirros- ja kiteytystyylit erottuivat massasta, ja aloin seuraila heidän sisältöjään internetin ihmemaailmassa.

Miten piirtelystäni tuli bisnestä?

Vuonna 2011 ilmoittauduin päivätöitteni kautta vapaaehtoiseksi Jyväskylässä järjestettyyn Nordic Business Forumiin. Paikalle oli tulossa Al Gore ja muita nimekkäitä puhujia esitelmöimään vastuullisesta liiketoiminnasta, ja minä

halusin yleisön joukkoon edes hetkiseksi. Siispä ilmoittauduin autonkuljettajaksi. Meille vapaaehtoisille pidettiin koulutus, jossa kerrottiin, miten kuljettaa VIP-vieraita tyylikkäästi Tikkakosken lentokentältä keskustaan. Piirtelin koulutuksessa muistiinpanot ja laitoin ne jakoon vapaaehtoisille. Kun Nordic Business Forumin järjestäjät näkivät muistiinpanoni, he ehdottivat, että autonkuljettajahomman sijaan voisin olla tapahtuman virallinen piirtelijä. Mitäs jos istuisin koko seminaarin ajan eturivissä piirtelemässä visuaalisia muistiinpanoja esityksistä? Selvä se, käyhän tuo.

Niinpä piirtelin menemään, julkaisin kuvat saman tien blogissani ja twiittasin asiasta. Heti seuraavalla viikolla yritysväki alkoi soitella: ”Teetkö tätä yrityksille? Voitko tehdä tällaisia piirroksia meillekin?” Minulla oli siinä vaiheessa jo oma toiminimi, sillä olin saanut sarjakuvablogini perusteella

muutaman kuvitustarjouspyynnön omalta verkostoltani. Pyyhkäisin ohuen pöykerroksen pöytälaatikkofirman päältä ja aloin tehdä kuvituksia päivätöiden ohella. Pikkuhiljaa bisnekseni kasvoi niin, että nykyään teen päätoimisesti livekuvituksia, piirrosvideoita ja muita kuvitustöitä.

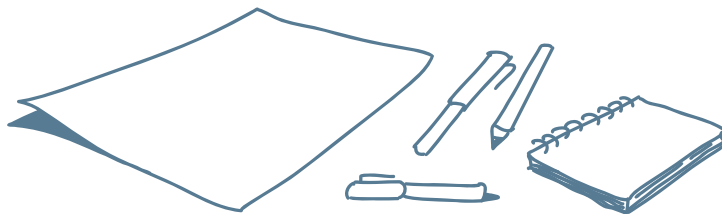
Löysin siis piirtelytaitoni uudestaan – ja suosittelen sen löytämistä muillekin.

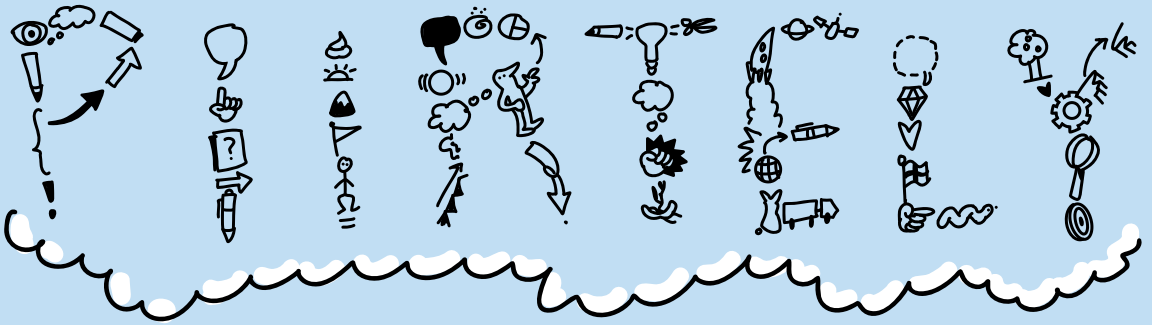
Kaikki joukolla piirtelemään

Kun itse aloittelin tavoitteellisempaa muistiinpanopiirtelyä ja haparoin oman livekuvitusharrastuneisuuteni alkuhämärässä, asiaan liittyvää kirjallisuutta ei ollut juurikaan saatavilla. Sittemmin maailmalla on julkaistu visuaalisten fasilitaattoreiden ja livekuvittajien tekemiä opuksia, joita on voinut tilata Suomeenkin. Halusin kuitenkin julistaa piirtämisen riemua suomeksi ja avata pikapiirtelyä ja livekuvittamista suomalaisesta näkökulmasta käsin.

Siispä tämä kirja on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat elämäänsä enemmän piirtämisen iloa. Toivon kirjan olevan avuksi myös niille, jotka haluavat työhönsä ja siitä viestimiseen lisää jäsenytyneisyyttä piirrosten avulla. Ja on tämä tarkoitettu niillekin, jotka haluavat omiin pohdintoihinsa tai ryhmän yhteisiin ajatuskulkuihin konkretiaa ja havainnollistamisen helppoutta esimerkiksi graafisen fasilitoinnin avulla. Vaikka riipustelu ja piirtely onkin meille ihmisille melko luontaista toimintaa, on ammattimainen livekuvittaminen tuntemattomampi työtapana. Sitäkin tämä kirja avaa. Haluan pitää kirjan käytännönläheisenä, joten joka luvun lopussa on käytännön harjoituksia piirtelyyn.

Kynä ja paperi esiin, nyt piirretään!

1. VISUAALINEN AJATTELU

Rakkaan lapsen monet nimet

Piirtäminen on ikaikainen tapa tallentaa tietoa. On sanottu, että luolamaalaukset olisivat olleet sen aikaisten ihmisten keino luoda metsästysstrategioita: jos sinä lähestyt kaurista tuolta suunnalta, me menemme keihäät tanassa tänne. Kuka tietää, mutta kuvat ovat jääneet elämään tähän aikaan saakka.

Nykymuotoinen livekuvitus lienee syntynyt 1960-luvun jälkipuolella Yhdysvaltojen länsirannikolla, jossa alan varhaiset pioneerit halusivat Vietnamin sodan vastustamisen lisäksi edistää oppimista ja tallentaa kollektiivisesti isoon kuvaan ryhmän yhteisiä muistikuvia samalla ryhmän kanssa viestien. Kun hipit kasvoivat aikuisiksi, he jatkoivat visuaalisten työtapojen käyttämistä niissä yhtiöissä, joihin päätyivät töihin. Osa pioneereistä perusti omia konsulttiyrityksiä ja työtapa levisi muuallekin.

Kansainvälisessä termistössä puhutaan sekä graafisesta fasilitoinnista (*graphic facilitation*) että graafisesta tallentamisesta (*graphic recording* tai *graphic harvesting*). Pakkaa sekoittaa myös termi *sketchnoting*, mutta käsitteet menevät välillä limittäin ja toisinaan sekaisin. *Graphic facilitation* on yhteistä ajatuksenjuoksua aktiivisesti eteenpäin vievää fasilitoimista, kun taas *graphic recording* viittaa avoimesti, julkisesti ja isosti tehtyihin visualisointei-

hin. *Sketchnotingissa* taas on kyse lähinnä itselle yksityisesti tehdyistä piirrosmuistiinpanoista.

Itse aloin käyttää omista piirtelyistäni jossain vaiheessa termiä livekuvitus, ja se on yleistynyt Suomessa muidenkin tekijöiden keskuudessa käsittämään seminaareissa ja työpajoissa tapahtuvaa reaaliaikaista kuvittamista, piirtelyä. Suomessa tekijät puhuvat myös visuaalisista muistiinpanoista, livepiirtämisestä tai livevisualisoinneista. Kattotermi kaikelle tälle ajatusten tiivistämiselle visuaalisin keinoin on visuaalinen ajattelu (*visual thinking*).

Suomalaiset livekuvittajat mainitsevat usein esikuvakseen Kylli-tädin, sillä moni meistä keski-ikään ehtineistä hypnotisoitui taidekasvattaja ja taiteilija Kylli Kosken yhtäaikaisesta satujen kertomisesta ja maalaamisesta. Kyllitätejä tässä ollaankin, mutta sillä erolla, että muut kertovat sadut ja minä piirrän. Kuvituksen syntymisen seuraaminen on yhtä kaikki yleisön mielestä kiehtovaa, olivatpa osallistujat päiväkotikäisiä tai aikuisia businessraavaita.

Törmään työssäni usein ihmettelijöihin, jotka luulevat, että livekuvittaja tekee samaa kuin oikeussalipiirtäjät. Oikeussalipiirtäjät tekevät kuvituksia oikeussalin ihmisistä ja tunnelmasta, joka asian käsittelyn aikana vallitsee. Tämä on yleistä erityisesti silloin, kun valokuvaus salissa on kiellettyä. Työtapa on tavallisempi USA:ssa, mutta onpa Suomessakin nähty kuvittajia joissain oikeudenkäynneissä. Sen sijaan livekuvittaja ei aina piirrä puhujaa mukaan livekuvitustuotokseen – tekijöiden, kuvitustyylien ja -tilanteiden välillä on toki eroja. Harvoin jos koskaan olen myöskään nähnyt oikeussalipiirtäjien lisäävän muotokuvan kylkeen tekstiä edes avainsanoina. Livekuvittaja tiivistää nimenomaan puhuttua ja kuultua asiaa, mutta yhtä lailla hän voi lisätä kuvitukseen mukaan tunnelmaa, tapahtuman aikana muodostuvia sisäpiirivitsejä tai mielleyhtymiä, joita puhujien esityksistä herää.

Käsin piirretty tiedon jäsentely on kasvava ala maailmalla. Tekijöitä on joka puolella maapalloa ja eri kielialueilla, mutta aktiivisimmat ja näkyvimvät tekijät Euroopassa ovat Lontoo–Amsterdam–Brysseli–Berliini-akselilla. Tapaan sanoa, että Suomessa on 5–10 aktiivista livekuvittajaa tai graafista fasilitoijaa.

Pohjoismaista Tanskassa lienee eniten aktiivisia tekijöitä, kun taas Ruotsissa tunnetuimmat tekijät löytyvät isoista yliopistokaupungeista.

Esimerkkejä käsin piirretystä ja jäsennetystä tiedosta löytyy monilla eri alustoilla. On sketchnotes-muistiinpanoja, työpajojen visuaalisia tallenteita sekä livekuvituksen ja graafisen fasilitoinnin tallenteita. On piirrosmuistiinpanoja kirjoista, esityksistä, juhlapuheista ja muista sisällöistä. Näitä kaikkia yhdistää se, että sisältöä jäsentävät kuvat ja sanat yhdessä. Niiden tueksi on piirretty kaikenlaisia yhdistäviä ja erottavia elementtejä, kuten rajauksia, värivalintoja, katkoviivoja, laatikoita, korostuksia, hierarkiapainotuksia ja joskus jätetty myös tyhjää tilaa. Yhdessä tämä kuvien ja sanojen liitto välittää viestiä tehokkaalla tavalla.

Onko visuaalinen ajattelu hieroglyfikieltä? Kyllä ja ei. Tarkoittaako se, että kuva vastaa sanaa tai että sanan viereen piirretään sitä vastaava kuva? Ei todellakaan. Yksinkertaisia visuaalisen ajattelun esimerkkejä voisivat olla vaikka kuvitettu kauppalista tai kielten sanastoharjoitus, jossa ensin kirjoitetaan sana kohdekielellä ja sitten piirretään sitä vastaava kuva sanan viereen. Isompia kokonaisuuksia ja laajempia sisältöjä visualisoimaan tarvitaan kuitenkin muunlaisiakin työkaluja – enkä tarkoita pelkästään pakillista erilaisia kyniä ja tusseja. Se vaatii ajattelun tasoja sekä kuuntelemisen ja jäsentämisen taitoa.

Ihmiset voidaan jakaa visuaalisiin ja verbaalisiin ajattelijoihin. Visuaaliset ajattelijat ajattelevat kuvin, heillä on eläväinen mielikuvitus ja he muistavat näkemänsä mutta saattavat unohtaa kuulemansa. Vieraassa kaupungissa visuaaliset ajattelijat katsovat mielummin karttaa kuin kuuntelevat suullisia ohjeita. Verbaalisille ajattelijaille taas sanat ja tekstit ovat selvästi kuvia tärkeämpiä. Autismikonsultti ja akateemikko Temple Grandin kertookin *Visual Thinking* -kirjassaan yksinkertaisesta IKEA-testistä: jos kasaat huonekaluja, katsotko enemmän kuvallisia ohjeita vai luetko ohjeen tekstit? IKEAn perustanut Ingvar Kamprad oli tunnetusti lukihäiriöinen, joten huonekalujen kasaamisohjeissa oli mukana myös kuvitus. Tuotteiden nimistökin asettui ikään kuin ruotsalaiselle kulttuuri- ja kielikartalle, jotta Kamprad pystyi muistamaan tuotekoodit paremmin. Nykyään IKEAn kokoamisohjeet ovat täysin visuaaliset.

Livekuvittajat ovat ehkä sekä visuaalisia että verbaalisia ajattelijoita, sillä livekuvituksen lopputuotos yhdistää sekä tekstiä että kuvaa. Näiden tasapaino tosin riippuu aina tekijän omasta tyylistä: siinä missä joku on tekemisessään hurjan tekstuaalinen, toinen taas on kovinkin visuaalisia.

Välineet

Työkaluja oli luolamiehillä ja -naisillakin. Luolamaalausten tekijöillä oli omat välineet aina mukana, ja sormilla piirustelua tehdään nykyäänkin ainakin päiväkodeissa – miksipä ei yritystyöpajoissakin.

Visuaalisten muistiinpanojen tekijät ja piirtelijät suosivat perinteisiä muistikirjoja ja eri paksuisia piirustuskyntiä. Ohuet tussit sopivat yksityiskohtaisten piirrosten tekemiseen ja tarkkaan kirjoittamiseen, paksuilla tusseilla saadaan muistiinpanoihin varjostuksia, korostuksia ja värejä. Bujoiilu eli kalenterituuhaus (*bullet journaling*) oli hetken verran muoti-ilmiöiden huipulla, mutta työtavalla on yhä kannattajansa.

Yleisölle kuvitusta piirtävän livekuvittajan työvälineet voivat vaihdella paksuista tusseista ja monta metriä leveästä paperirullasta ohuisiin sivellintusseihin, pastelliväreihin, vahaliituihin, fläppitauluihin, muistivihkoihin ja digitaalisiin välineisiin.

Perinteisten työvälineiden saralla Neuland-merkkiset tussit ovat ylivoimaisesti suosituimpia livepiirtelijöiden parissa. Saksalainen Neuland onkin tuotteistanut välineistöä ja työkalustoa tarjoten tussipiirtäjille sekä kynät, täytömusteet että telineet papereille.

Digipiirtäjien osuus on kasvanut etenkin pandemian myötä, kun moni graafinen fasilitoija ja livekuvittaja joutui vaihtamaan työkalunsa digitaalisiksi etälivekuvituksen yleistettyä. Itse olen heti alusta lähtien tehnyt livekuvitusta tapahtumissa vain iPadillä.

Ipad ei ole kuitenkaan ainoa digitaalinen työväline pikapiirtelijälle. PC-maailman polkuja kulkevat ovat mieltyneitä Microsoftin Surface -mallistoon tai Wacomin piirtolevyihin. Wacomin valikoimassa on myös stylus-kyniä digipiirtäjän työkalupakkiin. Samsungin Galaxy Tab S -sarjan vempe-

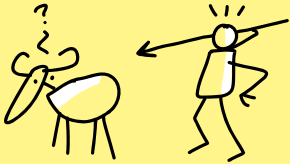
VISUAALINEN

AJATTELU

KUUNTELU

IKIAIKAISIA STRATEGIOITA

... VAI HIPPIEN HOMMIA

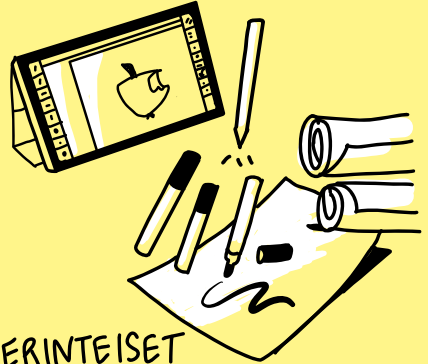
... VAI BUSINESS-PIIRTELYÄ

... VAI KYLLI-TÄTEILYÄ?

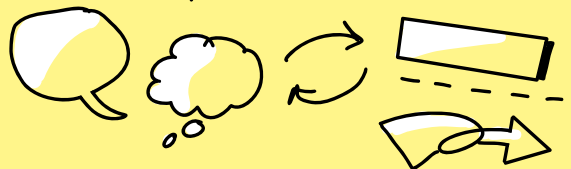
Nimial VISUAALINEN Thinking AJATTELU

Graphic RECORDING FACILITATION
LIVE-Sketchnoting
KUVITUS VISU-MUISTIINPANOT

PERINTEISET TYÖTAVAT VS. / & DIGITYÖKALUT

PERUSELEMENTIT

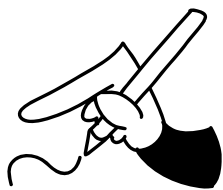

leet puolestaan ovat suorituskykyisiä Android-tabletteja. Ipad on kuitenkin yleismaailmallisesti suosituin kapine digi-livekuvittajien keskuudessa, ja digipiirtämiseen keskittyneet kouluttajat käyttävät yleisimmin juuri iPadin ja Procreate-sovelluksen yhdistelmää.

Oma suosikkini piirrossovelluksista on Adobe Fresco. Fresco on ollut työkaluni jo monen vuoden ajan, ja ennen sitä käytin Adoben edeltäviä sovelluksia. Aika ajoin olen siis saanut vaihtaa päätyökaluani, mutta kun olen Adoben tuotteisiin päässyt sisään, olen luontevasti jatkanut niiden käyttöä. Adoben työkalut kuukausimaksuineen ja ekosysteemeineen ovat kuitenkin kalliinpuoleinen valinta satunnaiselle piirtelijälle tai sellaiselle, joka haluaa vain kokeilla digityökaluja. Kertamaksullisista piirrossovelluksista suosituin on edellä mainitsemani Procreate, jossa on monipuoliset työkalut ja laaja sivellinvalikoima. Procreaten vahvuus on siveltimien muokkaus ja kustomointi omaan tarkoitukseen. Käyttöliittymääkin kehitetään intuitiiviseksi.

Suurin ero Procreaten ja Adobe Frescon välillä on pikseleissä: Procreate on rasteripohjainen työkalu, Fresco tarjoaa sekä rasteri- että vektorityökalut. Tämä tarkoittaa sitä, että lähelle zoomattuna Procreate-kuva pikselöityy. Frescolla piirretyt vektoriviivat pysyvät tarkkoina. Muita suosittuja vektoripohjaisia piirrossovelluksia ovat Affinity Designer 2, Infinity Design ja Concepts. Android-käyttäjät suosivat rasteripohjaista Sketchbook-sovellusta tai Infinity Design -sovellusta vektoripiirtelyyn.

Päästäksesi piirtämisen makuun et kuitenkaan tarvitse yhtäkään maksullista sovellusta tai kallista kapinetta: paperi ja kynä toimivat tänäkin päivänä halutulla tavalla, kun on kyse ajatusten järjestelystä piirtämällä.

HARJOITUKSIA

1. Viivan voima

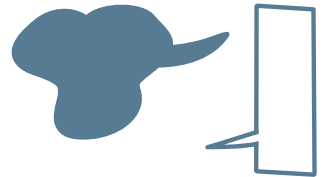
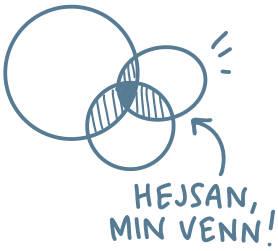
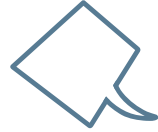
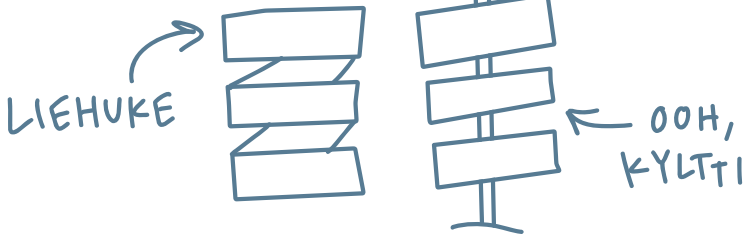
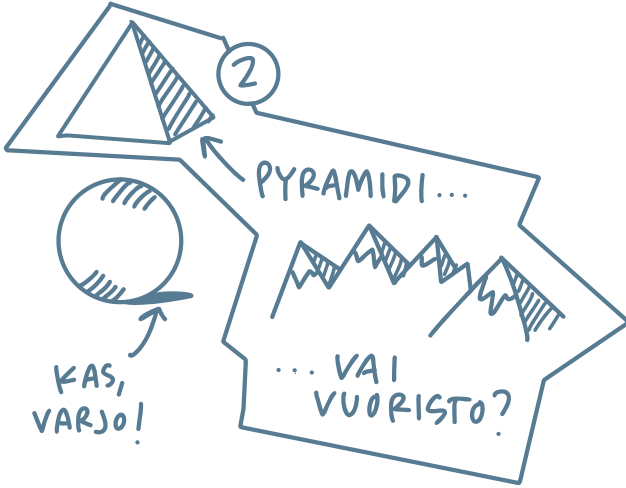
Ota kynä ja juoksuta viivaa paperilla. Tee välillä paksumpaa jälkeä, välillä ohuempaa. Tee kiemuroita, tee suoraa viivaa, hyppäytä viivaa paperilla. Anna kynänjäljen täyttää paperi. Laita viiva piirtämään pilviä tai talo tai vaikka puu.

2. Perusjuttuja

Ota paperi ja piirrä siihen rivi erilaisia viivoja: suora viiva, katkoviiva, piste-viiva, paksu viiva ja ohut viiva. Piirrä niiden ympärille muutama laatikko, nuoli ja puhekupla. Tee erilaisia puhekuplia. Tee myös pari erilaista ajatuskuplaa. Piirrä neliö, ympyrä, kolmio ja täytä ne erilaisilla viivoilla. Yhdistä kolme laatikkoa keskenään, ryhmittele ympyrät jotenkin. Korosta yhtä ajatuskuplaa varjostuksella.

3. Oma nimesi

Kirjoita oma nimesi muutamalla eri tavalla.

Kokeile esimerkiksi:

- kaunokirjoitusta, joka hyppelee elävästi ylhäältä alas
- ilmavaa tikkukirjoitusta
- matalaa tekstausta

HYVÄSSÄ KÄSI-
ALASSA KUKIN
KIRJAIN IKÄÄN KUIN
PIIRRETÄÄN

Linda Linda Linda

LINDA

LINDA

LINDA
LINDA

Linda

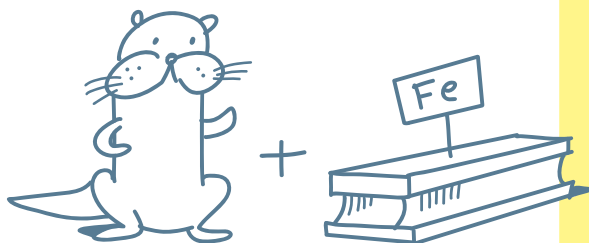
MUISTAN
SUA

L i n d a f i n d o

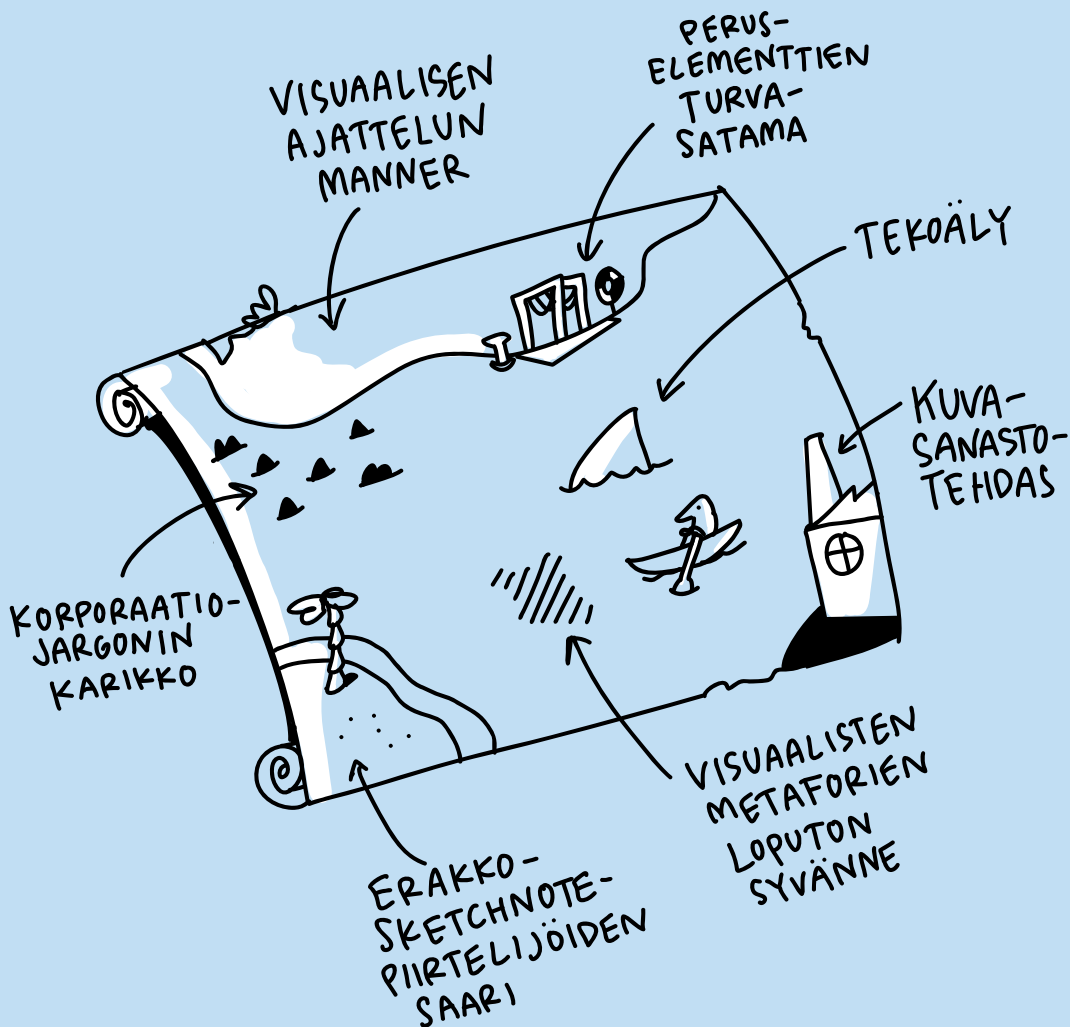
C'EST MOI!

4. Sukunimesi

Pystytkö piirtämään sukunimesi kuvamuotoon? Tai kotikaupunki-
si? Kokeile!

MERIKARTTA PIIRTELIJÖILLE

KAIKKI OSAAVAT PIIRTÄÄ

Piirtelytaito on ehkä vain unohtunut, kun työelämän syöverit imaisivat mukaansa. Tiedon jäsentäminen, käsittely ja kiteyttäminen käsin piirtämällä on kuitenkin kasvava työtapo maailmalla. Tavoitteellista piirtelyä tehdään Suomessakin, mutta tietoisuutta piirtelyn eduista ja hyödyistä on syytä levittää jokaiselle, joka haluaa nähdä ison kuvan, tehdä kytköksiä ja hoksata yhteyksiä.

Mistä lähteä liikkeelle, kun mielessä on kuva, mutta käsi ei välttämättä tottele ajatusta? Mitä keinoja on oppia pikapiirtelemään ja hyödyntämään visuaalista sanastoa kokouksissa, työpajoissa tai ihan vain omista muistiinpanoissa? Miten luoda oma kuvakieli? Tämä teos auttaa alkuun. Oman tyylin löytämisen lomassa avataan myös piirtelykentän sanastoa, työtapoja ja annetaan vinkkejä sekä opettajille että johtajille piirtelyn hyödyntämiseksi työssään. Opas tarjoaa käytännön harjoitusten lisäksi hyödyllistä tietoa myös niille, jotka miettivät livekuvittajan tilaamista omaan tapahtumaansa.

Kuva: Emmi Vrtanen

Linda Saukko-Rauta on Suomen kokein iPad-livekuvittaja eli eräänlainen digiajan Kylli-täti, joka tiivistyspiirtelee sisältöjä ja strategioita kuviksi, piirrosmuistiinpanoiksi ja -videoiksi.

Yrityksensä Redanredan Oy:n nimissä Linda joko piirtelee tilaustöitä kotoa käsin villahousuissa tai liehuu erilaisissa tapahtumissa Apple-kynänsä heilutellen. Linda on myös palkittu yrittäjä. Entisessä elämässään hän oli ruotsinopettaja, ja arvaatteko mitä? Siitä on vain iloa tässä uudessa työssä.

www.tammi.fi

74.11

ISBN 978-952-04-3827-2